

Oponentský posudek bakalářské práce
Hany Cardové
Coming out členů Českobratrské církve evangelické

Bakalářská práce byla předložena na katedře Sociální a pastorační práce UK ETF v červnu 2022, ve stejnojmenném oboru.

Práce má všechny formální náležitosti, které jsou vyžadovány od bakalářské práce. Má přes 60 stran čistého textu, skoro 30 stran příloh a se všemi náležitostmi celkem 115 stran. Z formálního hlediska práce naprosto vyhovuje požadavkům na písemné kvalifikační práce.

K jednotlivým náležitostem:

Odkazy. Práce nemá klasické poznámky, v textu jsou pouze odkazy na použité a citované zdroje. Je jich poměrně dost, v teoretické části v průměru 2-3 na stránce, v praktické pochopitelně méně. Jde o úsporný systém citování, což není na překážku, někdy však je úspornost až přílišná. Autorka poctivě uvádí stránky u přímých citací z použitých zdrojů, v místech, kde přímo necituje, uvádí jen zdroj obecně (např. Herek 2004). To vyhovuje tam, kde se odkazuje obecně k dílům, zabývajícím se pojednávanou tematikou, tam, kde jsou interpretovány konkrétní myšlenky a formulace autorů, by bylo třeba stránky uvést, aby byly výroky dohledatelné. To autorka ne vždy činí (např. str. 20, 21, 25).

V praktické části práce dochází opakovaně k citování již citovaného, což je nekorektní. Správně by bylo odkázat k předcházející citaci. Jde o tyto stránky:

53 (Kadlecová – citováno již na str. 31);

55 (Zvěřina, citováno na str. 33);

57 (Kadlecová, citováno na str. 40);

59 (Kadlecová, cit. na str. 33).

Na str. 41 je pozice ČČSH dokumentována citací z druhotného zdroje (Kadlecová a kol. 2020), bylo by správně dohledat si původní dokument a citovat z něj.

Na str. 43 pak jsou publikace ČCE „Problematika homosexuálních vztahů (2006) a „Manželství, jeho podoba, proměny....“ (2012) označeny jako knihy, jsou to však brožury o pouhých desítkách stran (je to maličkost, ale UK svého času uznávala knihy až od 120 stran).

Bibliografie. Je rozdělena na české tituly (celkem 36), zahraniční (18), články v Ev. týdeníku a měsíčníku Protestant (3) a elektronické zdroje, což jsou především dokumenty ČCE. rozsah a výběr zpracovávaných zdrojů je pro bakalářskou práci velice dobrý.

Jazyková úroveň práce je velmi dobrá, drobná překlepnutí nejsou příliš častá (chybějící písmeno, špatná délka – např. 13, 16, 28, 37, 38, 40, 54, 57).

Rušivě působí užívání číslovek doplněných pádovou koncovkou – zvláště 43,7i procentech (29) je hodně do očí bijící. Lépe by bylo buď číslovky vypsát slovně, nebo neskloňovat (protože jde často o procentní údaje, šlo by elegantně důsledně užívat značku % a skloňování nechat na čtenáři).

Pravopisných chyb je minimum, ale jsou. Autorka zápasí s pravopisem zájmeně mě – mně (např. 60) a několikrát jí uteklo i-y v koncovkách (60, 63, 66,70, 71).

Obsahové rozdělení práce je přehledné a zřetelné, přiměřené tématu.

Po stručném úvodu, v němž autorka definuje cíl své práce (propojit teoretické znalosti a praktická zjištění z výzkumného šetření... vysledovat negativní a pozitivní aspekty při coming outu v ČCE – 14) následují tři teoretické kapitoly.

Pojednání o homosexualitě obecně (15-26), o coming outu (27-41) a o postojích ČCE (42-48). Praktická část (49-73) nejprve definuje metodu výzkumu, výzkumné otázky a výběr respondentů, poté podává přehled základních zjištění podle jednotlivých otázek a uzavírá shrnutím (od str. 68) získaných poznatků.

Závěr práce (75-76) působí trochu nadbytečně, neboť je shrnutím, které již na předcházejících stranách proběhlo. Shrnutí a diskuze z konce přecházející kapitoly by při patřičném přeformulování tvořily závěr mnohem působivější, takto si vlastně jen zopakujeme, co jsme již četli.

Věcné připomínky:

40 – argument, že nevyřešená pastorece LGBT+ osob v ČCE je něčím, co je „navzdory jasnému postoji Nového zákona“ totiž přikázání miluj bližního jako sám sebe, je možným výkladem, ale vychází z podobně radikálních pozic, jako interpretace homofobní (apoštol Pavel 1 Korintským 6, Zjevení 22), jen obrací znaménko. Tentokrát je církev „bita“ z druhé strany. Už to ukazuje, že „jasný postoj Nového zákona“ záleží na interpretaci.

Shodněme se, že pastorece lidí ze skupiny LGBT+ není v církvi dostatečně definována a zůstává na konkrétních osobách, jak se s ní vypořádají. Ale nestřílejme kalibrem „jasných postojů NZ“. To je tradičně fundamentalistický postup.

48 – tady se oponent musí ohradit k interpretaci materiálu z časopisu Protestant. Píše se, že „polemizuje s myšlenkou, že zákon o registrovaném partnerství pomůže lepší integraci homosexuálů do společnosti i církve...“ Naopak, oponent polemizuje s názorem, že to nepomůže, jak vyplývá ze závěru, který je formulován naprosto správně.

Celkové hodnocení.

Předložená práce splňuje všechny formální požadavky, kladené na bakalářskou práci. Je velmi dobrá co do volby zdrojů a formálního zpracování, text je čtivý a obsahuje málo rušivých jevů. Několik se jich ovšem objevuje, což po mém soudu bere práci nárok na excelentnost.

Obsahově je práce zajímavá, zjištění z polostrukturovaných rozhovorů, nakolik oponent dovede posoudit, jsou interpretována korektně a dobře setříděna, takže závěrečný seznam skutečností, opatření či postojů, které podporují, nebo by mohly podporovat, coming out, působí velmi přesvědčivě.

Autorka svůj stanovený cíl v práci nepochybně dosáhla a to na úrovni sice ne zcela vynikající, ale rozhodně velmi dobré.

Jednoznačně doporučuji práci k obhajobě, navrhované hodnocení by bylo vzhledem k uvedeným formálním nedostatkům pravděpodobně B.

V Jindřichovicích pod Smrkem, 4. září 2022

doc. J. Halama, Dr.